

ทิศทางและการปรับตัวในยุคดิจิทัลของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย¹

ชาติณรงค์ วิสตุกุล²

บทคัดย่อ

หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย เริ่มตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2450 และมีจำนวนมากถึง 95 ชื่อฉบับ แต่ปัจจุบันได้ทยอยปิดกิจการเหลือเพียง 6 ชื่อฉบับเท่านั้นที่ยังมีวางจำหน่าย ทั้งที่คนจีนที่เข้ามาอาศัยแผ่นดินไทยหรือคนไทยเชื้อสายจีนมีอยู่จำนวนมาก และสืบทอดเชื้อสายต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น อีกทั้งในอดีตหนังสือพิมพ์ภาษาจีนยังเป็นช่องทางสำคัญในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างจีนแผ่นดินใหญ่กับชาวจีนโพ้นทะเล และระหว่างคนไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทยด้วยกัน เมื่อเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป สื่อสิ่งพิมพ์ถูกรุกไล่และจำเป็นต้องเปลี่ยนรูปแบบไปสู่สื่อดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์ หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยก็หนีไม่พ้นวิกฤตนี้เช่นกัน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งทุน นโยบาย และรูปแบบการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย รวมทั้งศึกษาบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย และศึกษาทิศทางและการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารหนังสือพิมพ์ภาษาจีนทั้ง 6 ชื่อฉบับ และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าของหรือบรรณาธิการหนังสือพิมพ์จำนวน 6 คน นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ 1 คน นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ 1 คน และประธานหอการค้าไทย-จีนอีก 1 คน

* วันที่รับบทความ 30 กันยายน 2565; วันที่แก้ไขบทความ 22 พฤศจิกายน 2565; วันที่ตอบรับบทความ 10 ธันวาคม 2565

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนประเภท Investigator-Initiated Project (IIP) จากสายงานวิจัยพัฒนา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ผลการวิจัยพบว่า ด้านนโยบายส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนนโยบายจากเดิมเนื่องจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป แต่พันธกิจการสนับสนุนเงินแผ่นดินใหญ่ยังคงอยู่ มีเพียงฉบับเดียวที่สนับสนุนได้หวั่นด้านรูปแบบส่วนใหญ่เป็นหนังสือพิมพ์ผู้นำ เนื้อหาทั้งข่าวหนักและข่าวเบาเน้นข่าวที่เกี่ยวกับคนจีนในต่างประเทศและข่าวต่างประเทศมากกว่าข่าวในประเทศไทย ด้านรายได้มาจากค่าโฆษณาและการลงประกาศข่าวต่างๆ จากสมาคมจีนและระบบอุปถัมภ์ รองลงมาคือ รายได้จากธุรกิจอื่นๆ ของบริษัทด้านบทบาทหน้าที่มี 3 ชื่อฉบับ ยังคงบทบาทเดิมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และมี 3 ชื่อฉบับที่มีการเปลี่ยนแปลงบทบาทไปเนื่องจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง แต่แนวทางการสนับสนุนทางฝั่งเงินแผ่นดินใหญ่หรือฝั่งใต้หวั่นของแต่ละฉบับนั้นไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด ในด้านทิศทางและการปรับตัวสามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่ไม่มีการปรับตัว (2) กลุ่มที่กำลังปรับตัว และ (3) กลุ่มที่มีการปรับตัวแล้ว ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยควรปรับรูปแบบการนำเสนอใหม่ ขยายฐานกลุ่มเป้าหมายโดยเปิดพื้นที่ให้กับคนไทยเชื้อสายจีนรุ่นต่างๆ มากขึ้น ยกเลิกระบบอุปถัมภ์แบบเก่า และขยายไปสู่แพลตฟอร์มอื่นๆ ได้แก่ เว็บไซต์หรือสื่อออนไลน์ เป็นต้น

คำสำคัญ: หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย คนไทยเชื้อสายจีน แหล่งทุน แหล่งรายได้ หนังสือพิมพ์ผู้นำ หนังสือพิมพ์ข่าวทั่วไป

Direction and Adaptation of Chinese Newspaper in Thailand

Chatnarong Visutkul³

Abstract

Chinese newspapers have started publishing in Thailand since 1907. At that time, there are 95 Chinese newspapers. However, there are only 6 Chinese newspapers left in Thailand, although there are a lot of Chinese people in Thailand. Chinese newspaper used to be a communication channel for China and Chinese-Thai. Nowadays, the technology has been changed rapidly. Normal newspaper needs to adapt to be digital media. Also, Chinese newspaper in Thailand have to change to be digital newspaper or online newspaper. This research is to study about funding sources, policy, style, role and adaptation of Chinese newspaper in Thailand. This research analyzes the 6 Chinese newspapers in Thailand, and interviews key informants such as 6 owners, 1 academics in the academic field of communication arts, 1 political scientist, and Chairman of the Thai-Chinese Chamber of Commerce.

The research found that most policy has changed because of the political and economic changes. However, the mission about supporting China has continued. There is only one newspaper still supporting Taiwan. The type of Chinese newspaper looks like newspaper for leader. There are both serious news and normal news which talking about Chinese in other countries. The income normally comes from

³ Assistant Professor, Faculty of Communication Arts, Dhurakij Pundit University

advertising and post for the Thai-Chinese Chamber of Commerce and patronage system. They also get the income from another company business. There are 3 Chinese newspapers which still do the same role as they did, but the 3 newspapers have changed their role because of political and economic changes. However, the policy about China and Taiwan of each newspaper has still not changed. The changing may be divided into 3 groups: (1) having never changed; (2) changing and (3) having changed already. The suggestions are changing to way to communicate with the consumers and expand the group of consumers by concentrating on the new generation of Chinese-Thai, cancel the patronage system, and move to other platforms such as WWW, or digital media.

Keywords: Chinese newspaper in Thailand, Chinese-Thai people, source of captions, source of income, leader newspaper, general newspaper

ความเป็นมาของปัญหา

หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย เริ่มมีการตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2450 ชื่อหนังสือพิมพ์ คือ *จินสยามวารศัพท์* โดยมีนายเชียวฮุดเล้ง สืบญูเรือง คนไทยเชื้อสายจีนเป็นเจ้าของ บรรณาธิการโรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ภาษาไทย-จีน ยุคแรก ตรงกับปลายรัชกาลที่ 5 จากนั้นมีการผลิตหนังสือพิมพ์ภาษาจีนชื่ออื่นๆ ต่อมาทั้งรายวัน รายสองสามวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน จำนวนทั้งสิ้นถึง 95 ชื่อฉบับ (คลังความรู้ ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, ม.ป.ป.)

ณ ปัจจุบัน พบว่า หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยที่ยังตีพิมพ์และจัดจำหน่ายเหลืออยู่ 6 ชื่อฉบับ ได้แก่ (1) *ชิงจงเอี้ยน* (2) *ชิงเสียนเยอะเป๋* (3) *สากล* (4) *เกียฮั่วตงจวัน* (5) *เอเชียนิวส์ไทม์* และ (6) *ตงฮั่ว* ซึ่งบางชื่อฉบับมีอายุยาวนานกว่า 80 ปี บางฉบับเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่เคยมียอดขายมากที่สุดในประเทศไทย หนังสือพิมพ์ภาษาจีนทั้ง 6 ชื่อฉบับ ได้แก่

ชิงจงเอี้ยน หนังสือพิมพ์รายวันภาษาจีนที่มีประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน เดิมชื่อ *ตงจวัน* โดยปัจจุบันเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นการลงข่าวประชาสัมพันธ์ ติดตามความเคลื่อนไหวของสมาคม องค์การการค้าของกลุ่มไทย-จีน กลุ่มต่างๆ รวมถึงข่าวความเคลื่อนไหวจากประเทศจีน มีการวางจำหน่ายตามแผงหนังสือเพียงไม่กี่แห่งในเยาวราช ส่วนใหญ่จะส่งตรงไปถึงสมาชิก โดยอาศัยสายส่งของไทยรัฐ เป็นตัวกระจายหนังสือพิมพ์สู่สมาชิกทั่วประเทศ (Bangkok Chinatown, 2557)

สากล หรือหนังสือพิมพ์ภาษาจีนชื่อ *เจียฮั่วเป๋* เป็นสื่อสารมวลชนภาษาจีนที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย เป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่ทางสำนักพิมพ์จะนำเสนอข่าว ข้อมูลที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในไทย ข่าวสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ มีการวางจำหน่ายทุกจังหวัด กลุ่มผู้อ่านมีทั้งคนจีนในสยาม นักธุรกิจไต้หวัน นักธุรกิจจีน และนักท่องเที่ยวจีน ซึ่งได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบัน (ASTV ผู้จัดการรายวัน, 2547)

ชิงเสียนเยอะเป๋ เป็นหนังสือพิมพ์รายวันภาษาจีนที่มียอดขายสูงมาก

ฉบับหนึ่งในประเทศไทย (ASTV ผู้จัดการรายวัน, 2556) ในอดีตหนังสือพิมพ์ภาษาจีนฉบับนี้ได้รับความนิยมสูงจนได้ชื่อว่าเป็น “ไทยรัฐ ภาคภาษาจีน” แต่ช่วงหลังการอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาจีนค่อยๆ ลดลง พร้อมกับความนิยมในหัวหนังสือพิมพ์จีนเหล่านั้น เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ *ชิงเสียนเยอะเป๋* ขึ้นมาอยู่หัวแถวเป็นประหนึ่ง *ไทยรัฐ* ของวงการหนังสือพิมพ์ภาษาจีน และเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่มีผู้อ่านในวงกว้างมากที่สุดในประเทศไทย

เกียฮั่วตงจวัน หรือ *ศิรินคร* เดิมชื่อ *จิงหว่าเยอะเป๋* เป็นหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่กรมประชาสัมพันธ์เริ่มดำเนินการขึ้นในปี พ.ศ. 2502 ปัจจุบันได้รวมกับหนังสือพิมพ์ *จงเหยียนเยอะเป๋* แล้วเปลี่ยนชื่อเป็น *เกียฮั่วตงจวัน* (BBC NEWS ไทย, 2563)

เอเซียนิวส์ไทม์ พิมพ์ครั้งแรกราวปลายปี พ.ศ. 2536 เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่คนไทยเชื้อสายจีนในการติดตามข่าวสารบ้านเมือง (คมชัดลึก, 2558) เป้าหมายการทำหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่ยึดมั่นในกรอบจริยธรรม และการสร้างสรรค์ความสัมพันธ์อันดีระหว่างจีนกับไทย

ตงฮั่ว เป็นหนังสือพิมพ์ภาษาจีนเก่าแก่ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2504 โดยนายสาคร กยววัฒนกิจ ต่อมาได้พัฒนาเป็นกลุ่มสื่อจีน ที่ขยายฐานธุรกิจออกไปอย่างกว้างขวาง เช่น ธุรกิจการจัดงานนิทรรศการและคอนเสิร์ตชั้น ในชื่อบริษัททีซี เอ็กซ์ซิปปิชั่น เซอร์วิส มีเว็บไซต์ข่าวรายวันภาษาจีน ซึ่งน่าจะเป็นเว็บไซต์แรกของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทย (คมชัดลึก, 2558)

หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยแต่ละฉบับ มีนโยบาย รูปแบบ และวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกันไป บางฉบับก่อตั้งขึ้นมาด้วยเหตุผลทางการเมือง บางฉบับนำเสนอข่าวเศรษฐกิจเป็นหลัก และบางฉบับก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างคนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยกับคนจีนในแผ่นดินใหญ่ หรือเป็นสื่อกลางระหว่างคนไทยเชื้อสายจีนกับคนจีนที่ไต้หวัน รูปแบบการนำเสนอข่าวสารจึงมีทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกันไป ส่วนใหญ่นำเสนอข่าวในจีนแผ่นดินใหญ่ ข่าวต่างประเทศ ข่าวจากไต้หวัน และข่าวในประเทศไทย และจำนวน 4 ใน 6 ชื่อฉบับระบุว่า หนังสือพิมพ์ของตนเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทผู้นำ หรือหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ (quality newspaper)

ในแง่ของบทบาทหน้าที่นั้น หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยยังคงมีบทบาทหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั่วไป ทั้งที่เกี่ยวข้องกับชุมชนคนจีนในประเทศไทย ชุมชนคนจีนต่างๆ ทั่วโลก ข่าวสารในประเทศไทย และข่าวสารต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง มีการเผยแพร่ข่าวสารบ้านเมืองที่มีลักษณะยอมรับนับถือเงื่อนไขข้อจำกัดตามแบบที่ทางการไทยควบคุม โดยไม่เน้นวิพากษ์วิจารณ์และสนับสนุนอุดมการณ์ทางการเมือง แตกต่างกับด้านเศรษฐกิจที่จะมีการนำเสนอในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์ วิเคราะห์ ความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมธุรกิจการค้าด้วยการเผยแพร่โฆษณา ธุรกิจต่างๆ ส่วนด้านสังคม วัฒนธรรม หนังสือพิมพ์ภาษาจีนจะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเชื่อมความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรม โดยเน้นการนำเสนอข่าวสารและให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับจีน รวมถึงนำเสนอข่าวสารในเชิงสังคมและวัฒนธรรมของไทยควบคู่ไปด้วย (มัลลิกา คล่องแคล่ว และวิทยากร เชียงกุล, 2560)

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารปัจจุบัน ทั้งการเติบโตของโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ธุรกิจหนังสือพิมพ์ต้องปรับตัวให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงนั้นๆ เพื่อความอยู่รอด การปรับตัวดังกล่าวส่งผลเชิงบวกต่อธุรกิจหนังสือพิมพ์หลายๆ ด้าน ทั้งก่อให้เกิดรูปแบบใหม่ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์เพื่อให้บริการข่าวสารแก่ผู้อ่านผ่านสื่อออนไลน์ (สมสุข หินวิมาน และคณะ, 2558)

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเชื่อว่าเกิดผลในเชิงบวกด้านเดียว ในทางตรงข้าม หากไม่สามารถปรับตัวให้เท่าทันกับเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปได้ หนังสือพิมพ์ภาษาจีนก็อาจจะต้องปิดตัวลงลงเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศอื่นๆ ในประเทศไทย อาทิ *โพสต์ทูเดย์* *บ้านเมือง* ที่เลิกผลิตหนังสือพิมพ์กระดาษ แต่หันมาทำสื่อออนไลน์อย่างเดียว หรือหนังสือพิมพ์ภาษาไทยฉบับอื่นๆ มีการปรับเปลี่ยน อาทิ ลดจำนวนหน้า ลดจำนวนการผลิต โดยหันไปมุ่งที่สื่อออนไลน์เป็นหลัก ขณะที่หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในประเทศไทยในปัจจุบันที่ยังตีพิมพ์อยู่มีเพียง 1 ชื่อฉบับเท่านั้น ได้แก่ *Bangkok Post*

เมื่อหันกลับไปพิจารณาหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับ ซึ่งดำเนินธุรกิจสิ่งพิมพ์อยู่รอดมาจนถึงปัจจุบัน ยังคงมีการตีพิมพ์หนังสือพิมพ์ และจัดส่งให้กับผู้อ่าน ซึ่งแน่นอนว่าเป็นคนไทยเชื้อสายจีนรุ่น baby boomer ที่มีอายุ 58 ปีขึ้นไป หรือผู้ที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2489-2507 ยุคสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 (Post Today, 2562) สอดคล้องกับ ผุสดี คีตวรนาฏ บรรณาธิการผู้พิมพ์ ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์ *ชินจงเอี้ยน* ที่ให้สัมภาษณ์ BBC News ไทยว่า “รุ่นคนจีนที่เกิดเมืองไทย อย่างรุ่นพี่ที่เกิดเมืองไทย รุ่นนี้สามารถที่จะอ่านหนังสือพิมพ์จีนได้ แต่มีน้อยมาก คิดว่าต่ำกว่า 40 ปี ไม่มี จะเรียกว่าต่ำกว่า 50 ก็ได้” (BBC News ไทย, 2563)

ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์ภาษาจีนมีการวางจำหน่ายตามแผงขายหนังสือขนาดใหญ่ เช่น แผงหนังสือสี่แยกสะพานควาย หรือในจุดที่ชุมชนคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่ อาทิ เยาวราช หรือมีการจัดจำหน่ายให้กับสมาชิก ห้างร้าน สมาคม ชาวจีนต่างๆ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาถึงแหล่งทุน นโยบาย และรูปแบบ การนำเสนอของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนทั้ง 6 ชื่อฉบับ รวมทั้งศึกษาบทบาทหน้าที่ ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนว่า มีบทบาทหน้าที่อย่างไรในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงหรือ แตกต่างจากในอดีตหรือไม่ ขณะเดียวกัน ธุรกิจสิ่งพิมพ์ถูกลดบทบาทลงจาก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภค หนังสือพิมพ์ภาษาจีน ในประเทศไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับ จะมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับตัวไปในทิศทางใด เพื่อให้ธุรกิจหนังสือพิมพ์ดำรงอยู่ต่อไปหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแหล่งทุน นโยบาย และรูปแบบการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ ภาษาจีนในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาทิศทางและการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย

วิธีการวิจัย

เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

- ศึกษาจากการวิเคราะห์เอกสาร โดยศึกษาหนังสือพิมพ์ภาษาจีนทั้ง 6 ชื่อฉบับ ในประเด็นการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ รูปแบบการนำเสนอชนิดของข่าว โดยศึกษาในช่วงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 ถึง 15 พฤศจิกายน 2564 เป็นเวลา 15 วัน

- จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าของหรือบรรณาธิการ จำนวน 6 คน เนื่องจากบางฉบับเจ้าของและบรรณาธิการเป็นบุคคลคนเดียวกัน นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ 1 คน นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ 1 คน และประธานหอการค้าไทย-จีน 1 คน ในฐานะผู้อ่านและผู้อุปถัมภ์ รวมทั้งสิ้น 9 คน ในประเด็นเรื่องนโยบายการบริหารจัดการ แหล่งรายได้ บทบาทหน้าที่ ทิศทางและการปรับตัวของหนังสือพิมพ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแหล่งทุน นโยบาย และรูปแบบการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย
2. ทำให้ทราบบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย
3. ทำให้ทราบถึงทิศทางและการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย

นิยามศัพท์

หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย คือ สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่จำหน่ายในประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ 6 ชื่อฉบับ

คนไทยเชื้อสายจีน คือ คนจีนโพ้นทะเลที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย ตั้งแต่ในอดีตจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของประชาชนไทยที่มีเชื้อสายจีน

แหล่งทุน คือ แหล่งที่มาของเงินลงทุนในการผลิตหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แหล่งรายได้ คือ ผลตอบแทนจากการดำเนินกิจการผลิตและจำหน่ายหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ผู้นำ คือ หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ เน้นนำเสนอข่าวหนัก
หนังสือพิมพ์ข่าวทั่วไป คือ หนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ เน้นนำเสนอข่าวเบา

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อ การนำแนวคิดบทบาทหน้าที่ของสื่อมาอ้างในงานวิจัยชิ้นนี้ เนื่องจากผู้วิจัยใช้สื่อหนังสือพิมพ์เป็นตัวแทนของสื่อมวลชน และสื่อหนังสือพิมพ์มีหน้าที่ในการนำเสนอข่าวสารแก่สาธารณชน รวมถึงให้ข้อเสนอแนะ นำเสนอความรู้ และให้ความบันเทิง รวมถึงมีอิทธิพลในการโน้มน้าวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิด พฤติกรรม หรือจริยธรรมของสังคม และส่งผลกระทบต่อปัจจัยในการดำเนินของสื่อมวลชน ซึ่งผู้วิจัยจะนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ประกอบการวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีน อันนำไปสู่การศึกษาทิศทางและการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยต่อไป

แนวคิดธุรกิจสื่อสารมวลชน หนังสือพิมพ์เป็นธุรกิจประเภทหนึ่งที่ต้องหารายได้หล่อเลี้ยงองค์กร ดังนั้นแนวทางในการวิเคราะห์แหล่งทุน นโยบายรูปแบบการนำเสนอ รวมถึงบทบาทหน้าที่ จึงจำเป็นต้องทราบถึงแหล่งทุน แหล่งรายได้ของหนังสือพิมพ์ ขนาดองค์กร ซึ่งจะสะท้อนถึงรูปแบบในการนำเสนอข่าวและข้อเขียนอื่นๆ ในหนังสือพิมพ์ จำนวนหน้า และยอดพิมพ์ และทราบถึงทิศทางในการปรับตัวในอนาคตของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม จรรยาบรรณ และความรับผิดชอบของสื่อ เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไป สื่อสารมวลชนจึงเป็นเสมือนหนึ่งองค์กรธุรกิจหนึ่ง ฉะนั้น แนวทางในการวิเคราะห์ทิศทางและการปรับตัวในยุคดิจิทัลของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยว่า ครอบคลุมแหล่งทุน นโยบาย รูปแบบการนำเสนอ บทบาทหน้าที่ ทิศทาง และการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยในมิติใดบ้าง ตามกรอบแนวคิดจริยธรรม จรรยาบรรณ และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักของสื่อสารมวลชน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัว ด้วยการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ย่อมส่งผลต่อการดำเนินการธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งทำให้ทุกสื่อสิ่งพิมพ์ต้องปรับตัว รวมถึงหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัวมาวิเคราะห์เกี่ยวกับการปรับตัวในยุคดิจิทัลของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย

ทฤษฎีเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นตัวกำหนด หัวใจหลักของทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด คือ ช่องทางการสื่อสาร ฉะนั้น หากการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีแต่ละครั้งมีการเลือกใช้ช่องทางที่ไม่เหมาะสมกับผู้รับสาร จะทำให้สารที่ส่งไปไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งในอดีตสื่อสิ่งพิมพ์เป็นเพียงการสื่อสารแบบทางเดียว แต่ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาท ทำให้กลายเป็นการสื่อสารแบบสองทาง และใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นช่องทางในการนำเสนอข่าวไปสู่ประชาชนให้มากขึ้น โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวที่ได้รวบรวมไว้มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ทิศทางและการปรับตัวในยุคดิจิทัลของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย

ภาพที่ 1 หนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่วางจำหน่ายในประเทศไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับ บนสุดจากซ้าย ซิงจงเยี่ยน ซิงเสียนเยอะเป๋อ แฉวกลาง เกียฮั่วตงจวัน เอเชียนิวส์ไทม์ แฉวล่าง สากล และ ตงฮั่ว

ที่มา: ผู้วิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์เอกสารหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย และการสัมภาษณ์เจ้าของหรือบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย ทั้ง 6 ชื่อฉบับ ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาแหล่งทุน นโยบาย และรูปแบบการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย พบว่า หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับ มีแหล่งทุน นโยบาย และรูปแบบการนำเสนอ ดังต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์ ชิงจงเหียน ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2481 ชื่อเดิมคือ **ตงจ่วน** เป็นภาษาแต้จิ๋ว ก่อตั้งในปีที่ประเทศญี่ปุ่นกำลังบุกจีนอย่างหนัก และมีความต้องการยึดครองประเทศจีนทั้งหมด คนจีนในไทยที่มีฐานะและเป็นคนรักชาติจึงได้ออกทุนส่วนตัวจัดตั้งหนังสือพิมพ์เพื่อต่อต้านญี่ปุ่น หนังสือพิมพ์ **ตงจ่วน** จึงได้รับความนิยมมาก เรียกได้ว่าเป็นหนังสือพิมพ์ที่ขายดีที่สุดในกรุงเทพฯ ในเวลานั้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2501 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำการปฏิวัติ ทำให้หนังสือพิมพ์ **ตงจ่วน** ถูกปิด เจ้าของเดิมรอโอกาสที่จะเปิดใหม่อีกครั้ง

เมื่อถึงปี พ.ศ. 2517 จึงใช้ชื่อใหม่ว่า **ชิงจงเหียน** โดยคำว่า “ชิง” แปลว่า ใหม่ คำว่า “จงเหียน” หากอ่านเป็นภาษาแต้จิ๋วคือ คำว่า “ตงจ่วน” ตัวหนังสือเหมือนกัน แต่เพิ่มตัว “ใหม่” ซึ่งเป็นภาษาจีนกลางเข้ามา เมื่อ **ชิงจงเหียน** เปิดขึ้นใหม่นั้น มีภาพลักษณ์ของการสนับสนุนประเทศจีน และไม่ได้อยู่ฝั่งเดียวกับไต้หวัน

ปัจจุบันบริหารงานโดยบริษัท ตลาดน้อย จำกัด มีนางผุสดี คีตวรนาฏ เป็นเจ้าของ และดำรงตำแหน่งบรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา ที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่ เลขที่ 1022/1030 ถนนเจริญกรุง แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 02-266-8501-4

นโยบายในปัจจุบันยังคงสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลจีน หนังสือพิมพ์ **ชิงจงเหียน** มีการปรับโครงสร้างใหม่ทั้งหมด โดยลดการใช้แรงงานคน และไม่ซื้อข่าวจากสำนักข่าวต่างๆ เนื่องจากสามารถหาข่าวผ่านช่องทางออนไลน์ได้

จำนวนบุคลากรทั้งโรงพิมพ์มีไม่เกิน 30 คน แบ่งเป็นนักเขียนคอลัมน์ไม่ถึง 10 คน นักเขียนแต่ละคนจะรับผิดชอบหลายหน้า ทำให้สามารถลดต้นทุนไปได้มาก

จุดขายของ *ซินจงเอี้ยน* อยู่ที่หน้าข่าวสังคม ประกาศของสมาคมจีนต่างๆ คอลัมน์วิจารณ์สังคมการเมืองจีน และนวนิยายจีน

กลุ่มเป้าหมายของหนังสือพิมพ์ *ซินจงเอี้ยน* เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ เฉลี่ย 60 ปีขึ้นไป และกลุ่มสมาคมจีนต่างๆ ซึ่งเมืองไทยมีสมาคมจีนกว่า 1,000 แห่ง เช่น หอการค้าไทยจีน สมาคมจีนแบ่งตามภาษา อาทิ แต่จิ๋ว แคะ ฮกเกี้ยน กวางตุ้ง ไหหลำ เซียงไฮ้ เจ้อเจียง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีสมาคมที่แยกตามมณฑลอำเภอ ในประเทศจีน รวมถึงมหาวิทยาลัย ศิษย์เก่า เป็นต้น

ราคาจำหน่ายฉบับละ 12 บาท ยอดพิมพ์อยู่ที่ 10,000 ฉบับต่อวัน รายได้มาจาก (1) การขายโฆษณา ประกาศในหน้าข่าวสังคมจีน (2) จากการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ และ (3) จากกลุ่มธุรกิจอื่น ได้แก่ โรงเรียนสอนภาษาจีน

ถ้าจำแนกหนังสือพิมพ์จะพบว่า *ซินจงเอี้ยน* เป็นประเภทหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ ประเภทของข่าวเน้นไปที่ข่าวหนัก เนื้อหาข่าวหน้า 1 เป็นข่าวต่างประเทศและข่าวจากจีนแผ่นดินใหญ่มากกว่าข่าวในประเทศไทย โดยเนื้อหาภายในมีจำนวน 16 หน้า 2 Sections ได้แก่

Section 1

หน้า 1 ข่าวที่น่าสนใจระหว่างประเทศ เช่น ข่าวจากจีน รัสเซีย อเมริกา เป็นต้น

หน้า 2 ข่าวทั่วไปในประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น ข่าวการเมืองในประเทศไทย

หน้า 3 ข่าวต่างประเทศ

หน้า 4 - หน้า 5 ข่าวสังคม สมาคมจีนต่างๆ ข่าวอวยพร แสดงความยินดี กิจกรรมสังคมต่างๆ

หน้า 6 ข่าวอาชญากรรมในประเทศไทย

หน้า 7 ข่าวการเมืองในประเทศไทย

หน้า 8 ครึ่งบนเป็นข่าวในประเทศไทย ครึ่งล่างเป็นคอลัมน์ประวัติศาสตร์จีน

Section 2

หน้า 9 ข่าวในประเทศไทย

หน้า 10 - หน้า 15 ละครจีน นิยายจีน

หน้า 16 ข่าวสุขภาพ การแพทย์ และวิทยาศาสตร์

ทั้งนี้ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์ *ชิงจงเอี้ยน* ได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า “แม้ว่า *ชิงจงเอี้ยน* จะยึดหลักความเป็นกลาง แต่ในสายตาของผู้อ่านถือว่า เราเป็นหนังสือพิมพ์ที่ค่อนข้างเอนเอียงไปทางจีนแผ่นดินใหญ่ แต่มีบางคอลัมน์ที่ผู้เขียนจะไม่สนับสนุนนโยบายของจีนมากนัก มักจะเขียนวิจารณ์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะมีสัดส่วนที่น้อย แต่ทำให้เนื้อหาของเรามีความหลากหลายและสมดุลกัน” (สัมภาษณ์ ผุสดี คีตวรนาฏ, 12 พฤศจิกายน 2564)

หนังสือพิมพ์ *ชิงเสียนเยอะเป๋* ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2492 โดยสองพี่น้องตระกูลไ้ว คือ ไ้วบนไ้ว และไ้วบนป้า เจ้าของกิจการผู้คิดค้นยาหม่องตราเสือสองพี่น้องตระกูลไ้วเป็นผู้มีชื่อเสียงอย่างมากในคาบสมุทรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสมัยนั้น พวกเขาได้ร่วมกันก่อตั้งกิจการค้าและการลงทุนหลายอย่าง โดยเฉพาะกิจการหนังสือพิมพ์ที่ในสมัยนั้นรู้จักกันดีในชื่อว่า *สตาร์นิวส์*

ชิงเสียนเยอะเป๋ แปลอีกชื่อหนึ่งว่า “หนังสือพิมพ์รายวันดาวสยาม” เป็นหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่มีผู้อ่านเป็นจำนวนมากทั้งในประเทศไทยและประเทศจีน คำว่า “ชิงเสียน” เป็นภาษาจีนกลางสองคำนำมาผสมกัน โดยแปลความหมายได้ว่า “ชิง” หมายถึง “ดาว” และ “เสียน” หมายถึง “สยาม” ซึ่งเป็นคำที่คนจีนใช้เรียกประเทศไทยในอดีต และ “เยอะเป๋” หมายถึง “หนังสือพิมพ์รายวัน”

หนังสือพิมพ์ *ชิงเสียนเยอะเป๋* เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2493 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมจีน มีนโยบายเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวจีนโพ้นทะเลกับคนในชาติ นำเสนอข่าวสารในประเทศไทยให้กับคนจีนที่อาศัยในไทยได้ทราบ รวมถึงข่าวจากจีนแผ่นดินใหญ่ยึดหลักเป็นหูเป็นตาให้กับผู้อ่านชาวจีนในประเทศไทย

ปัจจุบันบริหารงานโดยบริษัท *ชิงเสียนเยอะเป๋ จำกัด* โดยนายไช่ ช้งชิง ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และนายกั๋ว หยินเฉียว ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ สำนักงาน เลขที่ 267 ถนนเจริญกรุง แขวงบ้านบาตร

เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ โทรศัพท์ 02-225-0070

กลุ่มเป้าหมายคือ คนไทยเชื้อสายจีน กลุ่มสมาชิกของสมาคมจีนต่างๆ ซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนชุมชนชาวจีนในประเทศไทย

จุดขายคือ ความเป็น “หนังสือพิมพ์ผู้นำ” (elite newspaper) หรือมีแหล่งข้อมูลสำหรับชาวในประเทศและชาวต่างประเทศ ชาวสังคมและชุมชน รวมถึงการวิเคราะห์แนวโน้มทางเศรษฐกิจและการเมืองที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและธุรกิจของชาวจีนในประเทศไทย

ราคาจำหน่าย ฉบับละ 10 บาท ฉบับวันอาทิตย์ 5 บาท ยอดพิมพ์ 50,000 ฉบับต่อวัน

แหล่งรายได้มาจาก (1) การจำหน่ายหนังสือพิมพ์ (2) ค่าโฆษณา โดยเฉพาะหน้าข่าวสังคม หน้าข่าวสมาคมฯ และ (3) ธุรกิจอื่นๆ ของบริษัท ได้แก่ ธุรกิจนำเข้าและส่งออกสินค้าจากจีน

จากการจำแนกประเภทหนังสือพิมพ์ เป็นหนังสือพิมพ์ผู้นำ นำเสนอข่าวเกี่ยวกับจีนแผ่นดินใหญ่และข่าวเศรษฐกิจ ข่าวหน้า 1 ได้แก่ ข่าวต่างประเทศและข่าวในประเทศไทย เนื้อหาภายในมี 16 หน้า 2 Sections ได้แก่

Section 1

หน้า A1 ข่าวที่น่าสนใจทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ครึ่งล่างเป็นโฆษณา

หน้า A2 ข่าวในประเทศไทย ข่าวการเมืองและสังคมทั่วไป

หน้า A3 ข่าวในประเทศจีน

หน้า A4 ข่าวต่างประเทศ

หน้า A5 ข่าวฮ่องกง-มาเก๊า-ไต้หวัน

หน้า A6 ข่าวเศรษฐกิจจีน

หน้า A7 - หน้า A8 ข่าวสังคม สมาคมต่างๆ ข่าวชาวจีนโพ้นทะเล แสดงความยินดี อวยพร ครึ่งล่างโฆษณา

Section 2

หน้า B1 ข่าวเศรษฐกิจในประเทศไทย

หน้า B2 ข่าวสังคมไทย ครึ่งล่างโฆษณา

หน้า B3 ข่าวกีฬาและการออกกำลังกาย

หน้า B4 โฆษณา

หน้า B5 นิยายจีน

หน้า B6 ข่าวสุขภาพและคอลัมน์สุขภาพ

หน้า B7 บทความและคอลัมน์อาหารการกิน แนะนำเมนูอาหาร สูตรอาหาร

หน้า B8 ข่าวบันเทิงและบทความบันเทิงต่างประเทศ

ซิงเสียนเยอะเป่า มีเว็บไซต์ชื่อ <http://www.singsianyerpao.com/> และได้ขยายเครือข่ายธุรกิจสิ่งพิมพ์ออกไปยังหลายมณฑลในประเทศจีน ได้แก่ มณฑลกว่างตุง มณฑลฮกเกี้ยน และเขตปกครองพิเศษฮ่องกง รวมทั้งหลายประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย

ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการบริษัทซิงเสียนเยอะเป่า ได้ให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมว่า “นโยบายของเราเน้นการเชื่อมโยงระหว่างคนจีนแผ่นดินใหญ่กับคนจีนโพ้นทะเล ให้สามารถแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูลทางเศรษฐกิจ การค้าขาย เราเคยครองตำแหน่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาจีนที่มียอดจำหน่ายมากที่สุดในประเทศไทย ปัจจุบันแม้ว่ายอดจำหน่ายหนังสือพิมพ์จะไม่เหมือนก่อน แต่เราจะขยายธุรกิจสิ่งพิมพ์ออฟไลน์และออนไลน์ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์” (สัมภาษณ์ ซิงหยวน เจิ้น, 26 พฤศจิกายน 2564)

หนังสือพิมพ์ สากล ก่อตั้งเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2498 โดยนายชิน โสภณพนิช ผู้ก่อตั้งธนาคารกรุงเทพ โดยก่อตั้งตามวัตถุประสงค์ของผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย และพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ซึ่งต้องการให้จัดตั้งหนังสือพิมพ์ภาษาจีน โดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาระบบการเมืองของไทย สนับสนุนแนวคิดต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ และแนวคิดการเมืองฝ่ายขวา

ในปี พ.ศ. 2529 หนังสือพิมพ์ **สากล** ได้ถูกซื้อกิจการโดย บริษัท Taiwan United Daily News และได้ส่งทีมงานมืออาชีพเข้ามา เพื่อจัดระเบียบการดำเนินงาน และทำให้เป็นธุรกิจหนังสือพิมพ์เอกชนที่ไม่ขึ้นตรงกับหน่วยงานใด

หนังสือพิมพ์ *สากล* มีนโยบายให้บริการชุมชนชาวจีนในประเทศไทย โดยมีพันธกิจที่ว่า ในขณะที่นั้นชาวจีนในประเทศไทยถูกครอบงำโดยชุมชนชาวจีนโพ้นทะเลดั้งเดิมในกวางตุ้งและฝูเจี้ยน และส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในขณะนั้น ชาวไต้หวันยังไม่ได้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย และการพัฒนาในเวลานั้น สังคมจีนอยู่ภายใต้ความเป็นจริงทางการเมือง ช้องแคปไต้หวันถูกใช้เป็นเขตแดนสำหรับการแบ่งแยกและการบริหาร ซึ่งการนำเสนอสถานการณ์ดังกล่าวนับเป็นการทดสอบครั้งใหญ่ของหนังสือพิมพ์ *สากล*

ปัจจุบันบริหารงานโดยบริษัท หนังสือพิมพ์สากล จำกัด มีนายเกรียง วงศ์สุขศิริ ดำรงตำแหน่งบรรณาธิการ สำนักงานอยู่ที่ เลขที่ 21/1 ถนนเจริญกรุง แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ

กลุ่มเป้าหมายของหนังสือพิมพ์สากล ได้แก่ (1) ชาวจีนดั้งเดิม (2) นักลงทุนไต้หวัน และ (3) นักลงทุนจีนแผ่นดินใหญ่

จุดขาย คือ บทบรรณาธิการ ข่าวชาวจีนโพ้นทะเล ข่าวในประเทศไทย และข่าวช่องแคบไต้หวัน

ราคาจำหน่าย ฉบับละ 15 บาท ยอดพิมพ์ 40,000 ฉบับต่อวัน

รายได้มาจาก (1) ค่าโฆษณา การลงประกาศต่างๆ 70% (2) การจำหน่ายหนังสือพิมพ์และค่าธรรมเนียมสมาชิก 30%

จากการจำแนกประเภทหนังสือพิมพ์ พบว่า เป็นหนังสือพิมพ์ผู้นำเสนอข่าวต่างประเทศและข่าวในประเทศไทย และข่าวจากไต้หวัน ข่าวหน้า 1 เป็นข่าวต่างประเทศ เนื้อหาภายใน มีจำนวน 24 หน้า แบ่งเป็น 3 Sections ได้แก่

Section 1

หน้า A1 ข่าวต่างประเทศ (ด้านล่าง 1 ใน 4 เป็นโฆษณา)

หน้า A2 ข่าวประเทศไทย บทบรรณาธิการ ข่าวการเมือง ข่าวสังคม

หน้า A3 ข่าวประเทศไทย ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม

หน้า A4 และหน้า A5 ข่าวต่างประเทศ

หน้า A6 ข่าวอาชญากรรมในประเทศไทย

หน้า A7 ข่าวอาเซียน

หน้า A8 ข่าวต่างประเทศ

Section 2

หน้า B1 ข่าวธุรกิจต่างประเทศ (ครึ่งล่างเป็นโฆษณา)

หน้า B2 เรื่องเล่า สะท้อนสังคม

หน้า B3 เจาะลึกประเทศจีน

หน้า B4 โฆษณา

หน้า B5 หน้าเด็ก-เยาวชน คอลัมน์สอนภาษาจีน

หน้า B6 และ หน้า B7 ข่าวชาวจีนโพ้นทะเล

หน้า B8 ข่าวธุรกิจและการบริหาร

Section 3

หน้า C1 ข่าวเศรษฐกิจในประเทศไทย

หน้า C2 - หน้า C3 ข่าวเศรษฐกิจไต้หวัน

หน้า C4 - หน้า C5 ตารางหุ้น

หน้า C6 - หน้า C7 ข่าวประเทศจีน ข่าวสังคมทั่วไป ข่าวเยาวชน

หน้า C8 ข่าวเศรษฐกิจในประเทศไทย

หนังสือพิมพ์ *สากล* มีเว็บไซต์ ชื่อ <http://www.udnbkk.com>

บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ *สากล* ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “เมื่อ United Daily News เข้ามาซื้อกิจการ มีการส่งผู้เชี่ยวชาญด้านบรรณาธิการธุรกิจและการพิมพ์มากกว่า 20 คน พร้อมอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการจัดการหนังสือพิมพ์เป็นแบบมืออาชีพอย่างแท้จริง ทำให้ช่วงปลายปี ค.ศ. 1980 หนังสือพิมพ์ *สากล* กลายเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่ได้รับความนิยมมากที่สุด จนถึงปี ค.ศ. 1990 ได้มีการเผยแพร่ไปยังเวียดนาม กัมพูชา เมียนมา และลาว แม้ปัจจุบันยอดขายหนังสือพิมพ์จะตกลงไป แต่เราจะเน้นการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น” (สัมภาษณ์ เกรียง วงศ์สุขศิริ, 19 มีนาคม 2565)

หนังสือพิมพ์ เกียฮั่วตงจวัน ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2500 ขณะนั้น ประเทศไทยมีหนังสือพิมพ์จีนเพียง 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ **เกียฮั่ว เกียฮั่วตงจวัน ตงฮั่ว และ ชิงเสียนเยอะเป้า** ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำการปฏิวัติ ทำให้หนังสือพิมพ์ทุกฉบับถูกปิด หลังจากนั้นจึงเริ่มกลับมาดำเนินการต่อ

ปี พ.ศ. 2534 เศรษฐกิจไทยตกต่ำหนังสือพิมพ์ **ตงจวันรายวัน** กับ **เกียฮั่วรายวัน** จึงรวมตัวกัน ทำให้หนังสือพิมพ์สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ มีเงินทุนมากขึ้น มีเครื่องพิมพ์สามารถมีกำลังการผลิตได้ครั้งละ 20,000 ฉบับต่อวัน

หนังสือพิมพ์ **เกียฮั่วตงจวัน** มีนโยบายคือ การนำเสนอข่าวสังคมกับข่าวเงินทั่วโลก โดยจะเน้นนำเสนอข่าวเงินทั่วโลกเป็นสำคัญ ซึ่งปรากฏอยู่ในหน้าแรก ด้านข่าวสังคมจะนำเสนอข่าวสังคมคนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นหลัก

ปัจจุบันบริหารงานโดยบริษัท ศิรินคร จำกัด มีนางจันทนา หรือ เมี่ยวเอง แซ่ลิ้ม ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ และนายสุรเดช กรกิตติชัย (กิมเซีย) ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่ 108 ถนนเสือป่า เขตป้อมปราบ กรุงเทพมหานคร 10100 โทรศัพท์ 02-221-4181 ถึง 2, 02-225-4073

จุดขายของหนังสือพิมพ์ **เกียฮั่วตงจวัน** คือ ข่าวสังคม ข่าวผู้นำจีน นิยายจีน และข่าวหุ้น รวมถึงการนำเสนอข่าวที่รวดเร็วทันสถานการณ์

กลุ่มเป้าหมาย เป็นคนไทยเชื้อสายจีน อายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนเป็นลูกค้าที่เป็นสมาชิกประจำ 75% และกลุ่มร้านค้าและสมาคมจีนต่างๆ 25%

รายได้หลักมาจาก (1) ค่าโฆษณา ได้แก่ หน้าโฆษณา หน้าประกาศ และหน้าข่าวประชาสัมพันธ์ (2) จากการจำหน่ายหนังสือพิมพ์

ราคาจำหน่าย ฉบับละ 10 บาท ยอดพิมพ์ 20,000 ฉบับต่อวัน

หากจำแนกประเภทหนังสือพิมพ์ ถือเป็นหนังสือพิมพ์ผู้นำ (elite newspaper) นำเสนอข่าวต่างประเทศและข่าวเศรษฐกิจเป็นหลัก ข่าวหน้า 1 เป็นข่าวต่างประเทศที่น่าสนใจจากทั่วโลก เนื้อหา มี 20 หน้า ได้แก่

หน้า 1 ข่าวต่างประเทศ

หน้า 2 ข่าวทั่วไปในประเทศไทย (โฆษณา 3 ส่วนล่าง)

หน้า 3 - หน้า 4 ข่าวสังคม สมาคมต่างๆ กิจกรรม อวยพร

หน้า 5 ข่าวต่างประเทศ

หน้า 6 ข่าวเศรษฐกิจในประเทศไทย

หน้า 7 ข่าวสังคมทั่วไปในประเทศไทย

หน้า 8 ข่าวสุขภาพ

หน้า 9 โฆษณา

หน้า 10 - หน้า 11 ตารางหุ้น

หน้า 12 ข่าวเศรษฐกิจจีน

หน้า 13 โฆษณา ประกาศต่างๆ

หน้า 14 ข่าวจีนแต่จ้าว

หน้า 15 โฆษณา

หน้า 16 ข่าวบันเทิงต่างประเทศ

หน้า 17 ข่าวฮ่องกง

หน้า 18 เกร็ดประวัติศาสตร์จีน

หน้า 19 นิยายจีน

หน้า 20 ข่าวกีฬา

เจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ *เกียฮั่วตงจวัน* และเจ้าของหนังสือพิมพ์ *Asia News Time* ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า “*เกียฮั่วตงจวัน* จะนำเสนอข่าวสังคมชาวจีนในประเทศไทย และข่าวจีนจากทั่วโลก โดยจะเน้นนำเสนอข่าวจีนทั่วโลกเป็นสำคัญ ซึ่งปรากฏอยู่ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ เดิมหนังสือพิมพ์มี 32 หน้า แต่ประสบปัญหาเศรษฐกิจจำนวนลงเหลือ 20 หน้า อีกทั้งยังลดกองบรรณาธิการลง ปัจจุบันมีผู้สื่อข่าวประจำ 2 คน และช่างภาพอีก 2 คน เพื่อทำข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของสมาคมจีนต่างๆ และมีนักแปล 10 คน” (สัมภาษณ์ สุรเดช กรกิตติชัย, 4 มีนาคม 2565)

หนังสือพิมพ์ *เอเชียนิวส์ไทม์* ตีพิมพ์ครั้งแรกในช่วงปลายปี พ.ศ. 2536 เกิดจากการรวมตัวกันของนายประพันธ์ สันธยาดี และกลุ่มเพื่อน โดยใช้ชื่อว่า

หนังสือพิมพ์ เอเชียนิวส์ไทม์ ซึ่งมีความหมายว่า ทวีปเอเชียมีข่าวสารตรง
ฉบับไว ทันเหตุการณ์ หลังจากนั้นได้เชิญนักธุรกิจชั้นนำชาวจีนในประเทศไทย
มาร่วมลงทุน

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งคือ ต้องการให้คนไทยเชื้อสายจีนได้อ่าน
หนังสือพิมพ์ที่มีเนื้อหาสาระ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม นโยบาย
คือการทำหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่ยึดมั่นในกรอบจริยธรรม และสร้างสรรค์ความ
สัมพันธ์อันดีระหว่างจีนกับไทย รวมทั้งยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ปัจจุบันบริหารงานโดยบริษัท เอเชีย นิวส์ แอดเวอร์ไทซิง จำกัด มีนาย
สุรเดช กรกิจดิษฐ์ ดำรงตำแหน่งเจ้าของ และที่ปรึกษาบรรณาธิการหนังสือพิมพ์
มีสำนักงานอยู่ที่ 330-1-3 ถนนพระราม 4 แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก
กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 02-238-2745 โทรสาร 02-238-2346

กลุ่มเป้าหมายคือ คนไทยเชื้อสายจีนอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ใน
ประเทศไทยเป็นหลัก

ราคาจำหน่าย ฉบับละ 10 บาท ยอดพิมพ์ 15,000 ฉบับต่อวัน

รายได้หลักมาจาก (1) การจำหน่ายหนังสือพิมพ์ โดย 75% เป็น
ลูกค้าประจำ และ 25% เป็นกลุ่มห้างร้าน สมาคมจีนต่างๆ (2) จากค่าโฆษณา
หน้าโฆษณา หน้าประกาศ หน้าข่าวประชาสัมพันธ์

จุดขาย คือ ข่าวผู้นำจีน ข่าวสังคม ข่าวหุ้น นิยายจีน และสารคดี
ประวัติศาสตร์จีน

จำแนกประเภทหนังสือพิมพ์ เป็นหนังสือพิมพ์ข่าวทั่วไป นำเสนอข่าว
ต่างประเทศ และนิยายจีนเป็นหลัก ข่าวหน้า 1 นำเสนอข่าวในประเทศไทยและ
บทความการเมืองไทย เนื้อหามีจำนวน 16 หน้า แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ A มี
8 หน้า และ B มี 8 หน้า ได้แก่

Section 1

หน้า A1 ข่าวการเมืองในประเทศไทย และบทความการเมือง

หน้า A2 โฆษณา

หน้า A3 ข่าวต่างประเทศ

หน้า A4	โฆษณา
หน้า A5	ข่าวสังคมในประเทศไทย
หน้า A6	ข่าวในประเทศจีน
หน้า A7	ข่าวต่างประเทศ
หน้า A8	ข่าวชาวจีนโพ้นทะเล

Section 2

หน้า B1	ข่าวต่างประเทศ
หน้า B2	นิยายอิงประวัติศาสตร์
หน้า B3	นิยายจีน
หน้า B4 และหน้า B5	ตารางหุ้น
หน้า B6	นิยายจีน (ครึ่งล่างโฆษณา)
หน้า B7	ประวัติศาสตร์ บุคคลสำคัญของจีน
หน้า B8	สังคม สมาคมต่างๆ กิจกรรม อวยพร

“เอเชียนิวส์ไทม์” นำเสนอข่าวสารจากประเทศจีนและข่าวในประเทศไทยควบคู่กันไป เช่น ข่าวผู้นำในสังคมจีน รวมถึงข่าวสังคมคนจีนในประเทศไทยและความเคลื่อนไหวของสมาคมต่างๆ นอกจากนี้ยังมีหน้าประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญของจีนที่คนอ่านชื่นชอบ สำหรับ *เกียฮั่วตงจ้งวัน* กับ *เอเชียนิวส์ไทม์* แตกต่างกันอย่างไร *เกียฮั่วตงจ้งวัน* เน้นข่าวต่างประเทศและข่าวเศรษฐกิจ ส่วนเอเชียนิวส์ไทม์เนื้อหาจะเบากว่า เน้นข่าวในประเทศไทยมากกว่า และแม้ว่าตัวผมเองจะเป็นเจ้าของแต่จะให้ลูกสาวเป็นผู้ดูแลเป็นหลัก” (สุรเดช กรกิจติชัย, เจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เกียฮั่วตงจ้งวันและเจ้าของหนังสือพิมพ์ Asia News Time, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2565)

หนังสือพิมพ์ ตงฮั่ว ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2503 โดยนายสาครและนางกัลยาณี กยาววัฒนกิจ ซึ่งเป็นชาวจีนที่มาทำงานเป็นผู้สื่อข่าวด้านการศึกษาในประเทศไทย วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งเพื่อต้องการให้เกิดความสามัคคีระหว่างคนไทยกับคนจีน รวมทั้งคนจีนด้วยตนเอง

ตงฮั่ว มีนโยบายนำเสนอข่าวสารที่เชื่อถือตรงและรวดเร็ว และเป็นข่าวที่สังคมต้องการรู้

ปัจจุบันบริหารงานโดยบริษัท ตงฮั่ว โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) มีนายสมนึก กายาวณกิจ ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และนายภาวิธ โตกะคุณะ ดำรงตำแหน่งบรรณาธิการ สำนักงานอยู่ที่ เลขที่ 877-881 ถนนเจริญกรุง แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ 10100 โทรศัพท์ 02-236-9172-6 โทรสาร 02-238-5286

หนังสือพิมพ์ ตงฮั่ว มีโรงพิมพ์ของตนเอง มีบุคลากรประมาณ 40 คน ส่วนใหญ่เป็นนักแปล มีหน้าที่แปลข่าวต่างๆ เป็นภาษาจีน ในส่วนของนักข่าวส่วนใหญ่จะทำข่าวเศรษฐกิจและข่าวสังคม ส่วนข่าวต่างประเทศมาจากสำนักข่าวต่างๆ เช่น สำนักข่าวซินหัว สำนักข่าวจีน โดยจะใช้สำนักข่าวจากประเทศจีนเป็นหลัก

จุดขายคือ กล้านำเสนอข่าวที่คนจีนในประเทศไทยอยากรู้ และไม่เปิดเผย

แหล่งรายได้มาจาก (1) ค่าโฆษณา (2) การจำหน่ายหนังสือพิมพ์ และ (3) ธุรกิจอื่นๆ ของบริษัท ได้แก่ ตงฮั่ว โฮลดิ้ง คอมพานี

ราคาจำหน่าย ฉบับละ 10 บาท ยอดพิมพ์ต่อวัน (ไม่เปิดเผย)

จากการจำแนกรูปแบบ ถือเป็นหนังสือพิมพ์ข่าวทั่วไป (popular newspaper) นำเสนอข่าวต่างประเทศและข่าวในประเทศจีนเป็นหลัก ข่าวหน้า 1 เป็นข่าวต่างประเทศ เนื้อหามีจำนวน 24 หน้า ได้แก่

หน้า 1 ข่าวต่างประเทศ

หน้า 2 ข่าวการเมืองต่างประเทศ

หน้า 3 ข่าวต่างประเทศ

หน้า 4 ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ ตารางหุ้น

หน้า 5 ข่าวเศรษฐกิจ

หน้า 6 ข่าวอาชญากรรม

หน้า 10-13 ตารางหุ้น ข่าวหุ้น ข่าวเศรษฐกิจ

หน้า 14 ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง

หน้า 15-16 ข่าวสังคม ข่าวสมาคม ประกาศต่างๆ

หน้า 17-24 นำเสนอนิยาย ข่าวบันเทิง ข่าวสุขภาพ และข่าวบันเทิง

ประธานกรรมการหนังสือพิมพ์ ดงฮั่ว ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า “ดงฮั่ว ดำเนินธุรกิจมาจากทุนพ่อของผมมาสู่รุ่นผม เราเน้นการนำเสนอข่าวที่ ชัดตรง รวดเร็ว ข่าวที่คนไทยเชื้อสายจีนอยากรู้ เช่น ประเทศจีนเป็นอย่างไร การค้าขายเป็นอย่างไร ตลาดหุ้นเป็นอย่างไร เป็นต้น แม้ว่ายอดพิมพ์จะลดลง แต่เราก็กังดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์ต่อไป โดยอาศัยค่าโฆษณาและธุรกิจอื่นๆ ช่วยสนับสนุน” (สัมภาษณ์ สมนึก กยววัฒนกิจ, 4 เมษายน 2565)

ตารางที่ 1 แสดงแหล่งทุนและรายได้ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย

หนังสือพิมพ์	แหล่งรายได้	แหล่งทุน
ชิงจางเอี้ยน	- จำหน่ายหนังสือพิมพ์ - ค่าโฆษณา หน้าประกาศ - ธุรกิจอื่นๆ ได้แก่ โรงเรียนสอนภาษาจีน	ทุนภายในประเทศ
ชิงเสียนเยอะเป้า	- จำหน่ายหนังสือพิมพ์ - ค่าโฆษณา หน้าประกาศ - ธุรกิจอื่นๆ ได้แก่ การนำเข้าและส่งออก สินค้าจากจีน	ทุนจากต่างประเทศ
สากล	- จำหน่ายหนังสือพิมพ์ - ค่าโฆษณา หน้าประกาศ	ทุนจากต่างประเทศ
เกียฮั่วตงจ้วน	- จำหน่ายหนังสือพิมพ์ - ค่าโฆษณา หน้าประกาศ	ทุนภายในประเทศ
เอเชียนิวส์ไทม์	- จำหน่ายหนังสือพิมพ์ - ค่าโฆษณา หน้าประกาศ	ทุนภายในประเทศ
ดงฮั่ว	- จำหน่ายหนังสือพิมพ์ - ค่าโฆษณา หน้าประกาศ - ธุรกิจอื่นๆ ของบริษัท	ทุนภายในประเทศ

จากตารางที่ 1 พบว่า แหล่งรายได้ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย มาจาก 3 แหล่ง ได้แก่ (1) การจำหน่ายหนังสือพิมพ์ (2) ค่าโฆษณา ในหน้าโฆษณา และหน้าประกาศต่างๆ ของหนังสือพิมพ์ ซึ่งกลุ่มลูกค้าที่มาซื้อโฆษณาหรือลงประกาศ ได้แก่ กลุ่มเจ้าของกิจการคนไทยเชื้อสายจีน กลุ่มสมาคมชาวจีนต่างๆ และ (3) ธุรกิจอื่นๆ ที่เจ้าของกิจการประกอบธุรกิจควบคู่ไปกับธุรกิจหนังสือพิมพ์ภาษาจีน

แหล่งทุนของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นแหล่งทุนภายในประเทศ ได้แก่ ชิงจงเหียน ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารกรุงเทพ ด้าน เกียฮั่วตงจ้วน เอเซียนิวส์ไทม์ และ ตงฮั่ว เป็นการดำเนินกิจการในรูปแบบธุรกิจครอบครัวจากรุ่นสู่รุ่น ขณะที่ ชิงเสี่ยเยอะเป้า มีแหล่งทุนสนับสนุนจากจีนแผ่นดินใหญ่ และ สากล ได้รับการสนับสนุนจากไต้หวัน

จากการสัมภาษณ์บรรณาธิการทั้ง 6 ชื่อฉบับ พบว่า ปัจจุบันรายได้หลักของหนังสือพิมพ์มาจากการขายโฆษณา และลงข่าวในหน้าประกาศของหนังสือพิมพ์ หรือหน้าโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งลูกค้าที่ซื้อโฆษณาและลงประกาศ คือ สมาคมจีนต่างๆ คนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นเจ้าของกิจการ โดยหนังสือพิมพ์จีนจะมีนักข่าวเพื่อไปทำข่าวและถ่ายภาพในกิจกรรมเหล่านี้โดยเฉพาะ

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์ ชิงจงเหียน ได้อธิบายว่า “ชิงจงเหียน มีธนาคารกรุงเทพถือหุ้นเกินกว่าครึ่งหนึ่ง มีตัวดิฉันและเพื่อนๆ ร่วมกันถือหุ้นอีก 4-5 ทำให้เรายังดำเนินธุรกิจอยู่ได้ โดยที่เราไม่ต้องปรับเปลี่ยนอะไรมาก” (สัมภาษณ์ ผุสดี คีตวรนาฏ, 12 พฤศจิกายน 2564)

ตารางที่ 2 แสดงนโยบายดั้งเดิมกับนโยบายปัจจุบันของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับ

หนังสือพิมพ์	นโยบายดั้งเดิม	นโยบายปัจจุบัน	พันธกิจ
ชิงจงเอี้ยน	ต่อต้านญี่ปุ่น	ยึดนโยบายจีนเดียว	สนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่
ชิงเสียนเยอะเป๋	- เผยแพร่วัฒนธรรมจีนและสร้างความเข้าใจอันดีในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวจีนโพ้นทะเลกับชนในชาติ - เสนอข่าวสารในประเทศไทยให้กับคนจีนที่อาศัยในไทย และข่าวจากจีนแผ่นดินใหญ่	เป็นหูเป็นตาให้กับผู้อ่านชาวจีนในไทย	สนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่
สากล	- รักษาระบบการเมืองของไทย -ต่อต้านคอมมิวนิสต์	บริการชุมชนชาวจีนในประเทศไทย	เป็นกลาง
เกียฮั่วตงจ้วน	เป็นทางเลือกใหม่ให้คนไทยเชื้อสายจีน (ขณะนั้นที่มีหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยเพียง 4 ชื่อฉบับ)	นำเสนอข่าวสังคมและชาวจีนทั่วโลก	สนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่
เอเชียนิวส์ไทม์	ต้องการให้คนไทยเชื้อสายจีนได้อ่านหนังสือพิมพ์ที่มีเนื้อหาสาระดีๆ	ยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	สนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่
ตงฮั่ว	ต้องการให้เกิดความสามัคคีระหว่างคนไทยกับคนจีน รวมทั้งในคนจีนด้วยกันเอง	ต้องการให้เกิดความสามัคคีระหว่างคนไทยกับคนจีน รวมทั้งในคนจีนด้วยกันเอง	เป็นกลาง

สรุป หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนนโยบายจากเดิมเป็นนโยบายใหม่ เนื่องจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเปลี่ยนแปลงไป ในด้านพันธกิจตั้งแต่เริ่มก่อตั้งไม่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนใหญ่มีแนวโน้มสนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่ มีสองฉบับที่ระบุว่าเป็นกลาง ได้แก่ *สากล* และ *ตงยี่ว* แต่มีข้อสังเกตในส่วนของ *สากล* ว่า ได้รับการสนับสนุนแหล่งทุนจากไต้หวัน

บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ *สากล* ได้กล่าวในกรณีนี้ว่า “เรานำเสนอข่าวทั้งจากฝั่งจีนแผ่นดินใหญ่และไต้หวันด้วย เรามีความเป็นกลางที่จะเสนอข่าวของทั้งสองฝั่งและเชื่อว่าคนไทยเชื้อสายจีนก็ต้องการรับรู้เรื่องราวของไต้หวันเช่นกัน” (สัมภาษณ์ เกรียง วงศ์สุขศิริ, 19 มีนาคม 2565)

ตารางที่ 3 แสดงรูปแบบการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับ

หนังสือพิมพ์	ประเภทหนังสือพิมพ์	ประเภทข่าว	ข่าวหน้าหนึ่ง	เนื้อหาภายใน
<i>ชิงจางเอี้ยน</i>	ผู้นำ	ข่าวหนัก	ข่าวที่น่าสนใจระหว่างประเทศ	เน้นข่าวในประเทศไทย
<i>ชิงเสียนเยอะเป๋</i>	ผู้นำ	ข่าวหนัก	ข่าวที่น่าสนใจทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ	เน้นข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีนและข่าวเศรษฐกิจ
<i>สากล</i>	ผู้นำ	ข่าวหนัก	ข่าวต่างประเทศ	เน้นข่าวต่างประเทศและข่าวในประเทศไทย
<i>เกียฮั่วตงจ้วน</i>	ผู้นำ	ข่าวหนัก	ข่าวต่างประเทศ	เน้นข่าวต่างประเทศและข่าวเศรษฐกิจ

หนังสือพิมพ์	ประเภทหนังสือพิมพ์	ประเภทข่าว	ข่าวหน้าหนึ่ง	เนื้อหาภายใน
เอเชียนิวส์ไทม์	ผู้อ่านทั่วไป	ข่าวเบา	ข่าวการเมืองในประเทศไทย และบทความการเมือง	เน้นข่าวต่างประเทศและนิยายจีน
ตงฮั่ว	ผู้อ่านทั่วไป	ข่าวเบา	ข่าวต่างประเทศ	เน้นข่าวต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่

จากตารางที่ 3 พบว่า รูปแบบของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นประเภท “ผู้นำ” หรือหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ เน้นนำเสนอข่าวหนักเป็นหลัก มีเพียงหนังสือพิมพ์ เอเชียนิวส์ไทม์ และ ตงฮั่ว ที่ระบุว่า เป็นหนังสือพิมพ์ข่าวทั่วไป หรือหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ โดยส่วนใหญ่แล้วจะนำเสนอข่าวเบา ข่าวที่น่าสนใจมากกว่าข่าวหนัก และเน้นข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคนจีนในต่างประเทศและข่าวต่างประเทศมากกว่าข่าวในประเทศไทยหรือข่าวอื่นๆ โดยกลุ่มเป้าหมายจะเป็นคนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย รองลงมาคือ สมาคมชาวจีนต่างๆ ในประเทศไทย

จากการวิเคราะห์เอกสารหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย และการสัมภาษณ์เจ้าของหรือบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย พบว่า บทบาทของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยมีดังต่อไปนี้

บทบาทของหนังสือพิมพ์ ชิงจงเหียน ในอดีตนั้นคือ การต่อต้านญี่ปุ่นและสนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์แรกเริ่มในการก่อตั้งหนังสือพิมพ์ แต่ปัจจุบันบทบาทในการต่อต้านญี่ปุ่นมีการเปลี่ยนแปลงไป มีเพียงการให้ข่าวสารและเป็นสื่อกลางของชุมชน แต่ยังคงให้การสนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่อยู่เช่นเดิม

หนังสือพิมพ์ *ชิงเสียนเยอะเป๋* มีบทบาทในการเผยแพร่วัฒนธรรมจีน สร้างความเข้าใจอันดีในการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวจีนโพ้นทะเลกับชนในชาติเหล่านั้น รวมถึงนำเสนอข่าวสารในประเทศไทยและประเทศจีนให้กับคนจีนที่อาศัยในไทยได้รับทราบ ซึ่งในปัจจุบันยังมีคงบทบาทหน้าที่เช่นเดิมอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง

หนังสือพิมพ์ *สาทกล* วางบทบาทที่ชัดเจนในการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง แต่เนื่องจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่เปลี่ยนไป ทำให้บทบาทของหนังสือพิมพ์ *สาทกล* เปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน ปัจจุบันมีบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสารกับชุมชนชาวจีนที่อยู่ในประเทศไทย

การเป็นหนังสือพิมพ์ทางเลือกใหม่ ถือว่าเป็นบทบาทของหนังสือพิมพ์ *เกียฮั่วตงจ้วน* ในช่วงแรกของการก่อตั้ง เพราะแต่เดิมประเทศไทยยังมีหนังสือพิมพ์ภาษาจีนเพียง 4 ชื่อฉบับเท่านั้น แต่ในปัจจุบันบทบาทมีการเปลี่ยนแปลงคือ การให้ข่าวสารและเป็นสื่อกลางของชุมชนคนไทยเชื้อสายจีน

หนังสือพิมพ์ *เอเชียนิวส์ไทม์* มีบทบาทในการให้ข่าวสารและเป็นสื่อกลางของชุมชน รวมถึงสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับจีน โดยบทบาทดังกล่าวไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

หนังสือพิมพ์ *ตงฮั่ว* มีบทบาทในการรับใช้สังคมไทยและรับใช้สังคมจีน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคนจีนกับคนไทย รวมถึงคนจีนด้วยตนเอง ในปัจจุบันนี้ยังคงบทบาทเดิมตั้งแต่เริ่มการก่อตั้ง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

ตารางที่ 4 แสดงบทบาทของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย

หนังสือพิมพ์	บทบาทในอดีต	บทบาทในปัจจุบัน
<i>ชิงจงเอี้ยน</i>	ต่อต้านญี่ปุ่นและสนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่	ให้ข่าวสาร เป็นสื่อกลางของชุมชน และยังคงสนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่
<i>ชิงเสียนเยอะเป๋</i>	เผยแพร่วัฒนธรรม สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนจีนกับคนไทย	เผยแพร่วัฒนธรรม สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนจีนกับคนไทย
<i>สาทกล</i>	ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์	ให้ข้อมูลข่าวสารกับคนจีนในไทย

หนังสือพิมพ์	บทบาทในอดีต	บทบาทในปัจจุบัน
เกียฮั่วตงจ้วน	เป็นหนังสือพิมพ์ทางเลือกใหม่	ให้ข่าวสารและเป็นสื่อกลางของคนไทยเชื้อสายจีน
เอเชียนิวส์ไทม์	ให้ข่าวสาร และเป็นสื่อกลางของชุมชน	ให้ข่าวสารและเป็นสื่อกลางของชุมชน
ตงฮั่ว	รับใช้สังคมไทยและรับใช้สังคมจีน	รับใช้สังคมไทยและรับใช้สังคมจีน

จากตารางที่ 4 พบว่า หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยบางฉบับยังคงบทบาทเดิมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และบางฉบับมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเนื่องจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย แต่ทว่าแนวคิดการสนับสนุนทางฝั่งจีนแผ่นดินใหญ่หรือฝั่งไต้หวันของแต่ละฉบับนั้นแทบไม่มีการเปลี่ยนแปลงไป

เจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ เกียฮั่ว และเจ้าของหนังสือพิมพ์ Asia News Time ได้ขยายความเพิ่มเติมว่า “หนังสือพิมพ์ภาษาจีน มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงคนไทยเชื้อสายจีนกับคนจีน และเป็นสื่อกลางของชุมชนคนไทยเชื้อสายจีนด้วยกัน ยกตัวอย่าง ทุกคนมีเงินแล้วจะทำให้มีชื่อเสียงก็ต้องพึ่งหนังสือพิมพ์จีน คนไทยเชื้อสายจีนบางคนอ่านภาษาจีนออก บางคนอ่านไม่ออก แต่เมื่อมีรูปไว้ในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า ช่วยงานการกุศล เปิดกิจการ จัดงานต่างๆ นานา ฯลฯ มันเป็นข่าวลงหนังสือพิมพ์ คนถึงสนใจ” (สัมภาษณ์ สุรเดช กรกิตติชัย, 4 มีนาคม 2565)

จากการวิเคราะห์เอกสารหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย และการสัมภาษณ์เจ้าของหรือบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาทิศทางและการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย พบว่า หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยมีการปรับตัวเพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สภาพสังคม และพฤติกรรมของผู้บริโภคดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 แสดงการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย

หนังสือพิมพ์	การปรับตัว	ทิศทาง	อื่นๆ
ชิงจิงเจี้ยน	ไม่มีการปรับตัว	ยังคงทำสื่อสิ่งพิมพ์เช่นเดิม	อาศัยรายได้จากธุรกิจอื่น
ชิงเสียนเยอะเป้า	ปรับตัวแล้ว	มุ่งสู่สื่อออนไลน์มากขึ้น ขยายธุรกิจหนังสือพิมพ์ไปยังแพลตฟอร์มอื่น	มีเว็บไซต์ของตัวเองแล้ว และขยายกิจการไปยังต่างประเทศ
สากกล	ปรับตัวแล้ว	ประชาสัมพันธ์ในสื่อออนไลน์มากขึ้น	มีเว็บไซต์ของตัวเองแล้ว
เกียฮั่วตงจ่วน	กำลังปรับตัว	พัฒนาเนื้อหาสู่เว็บไซต์	ยังไม่มีแผนการพัฒนาที่ชัดเจน
เอเซียนิวส์ไทม์	กำลังปรับตัว	พัฒนาเนื้อหาสู่เว็บไซต์	เว็บไซต์อยู่ในขั้นตอนการพัฒนา
ตงฮั่ว	กำลังปรับตัว	พัฒนาเนื้อหาสู่เว็บไซต์ และดิจิทัลมากขึ้น	ยังไม่มีแผนการพัฒนาที่ชัดเจน อาศัยธุรกิจอื่นๆ เป็นรายได้สนับสนุน

จากตารางที่ 5 พบว่า ทิศทางและการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่ไม่มีการปรับตัว โดยกลุ่มนี้ยังคงทำสื่อสิ่งพิมพ์กระดาษเช่นเดิม โดยอาศัยรายได้จากธุรกิจอื่น (2) กลุ่มที่กำลังปรับตัว โดยส่วนใหญ่เน้นมุ่งสู่สื่อออนไลน์มากขึ้น เช่น เว็บไซต์ และโซเชียลมีเดีย ซึ่งกำลังอยู่ในขั้นตอนการพัฒนา แต่ยังไม่มีแผนงานที่ชัดเจน และ (3) กลุ่มที่มีการปรับตัวแล้ว ในกลุ่มนี้มีการพัฒนาเนื้อหาสู่เว็บไซต์แล้ว และมีแผนที่จะขยายสื่อสิ่งพิมพ์ไปยังแพลตฟอร์มอื่นๆ ด้วย

ด้านเนื้อหาภายในหนังสือพิมพ์จากการสัมภาษณ์เจ้าของและบรรณาธิการทั้ง 6 ชื่อฉบับ พบว่า ยังไม่มีแนวทางที่จะมีการปรับเปลี่ยนแต่อย่างใด โดยหนังสือพิมพ์ที่มีเว็บไซต์เป็นของตนเองนั้น ในส่วนของข่าวและข้อเขียนต่างๆ

ในหนังสือพิมพ์เป็นเนื้อหาเดียวกันกับในเว็บไซต์ ส่วนหนังสือพิมพ์ที่กำลังพัฒนา ก็ยังไม่มีแนวทางในการปรับด้านเนื้อหาแต่อย่างใด

เจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ *เกียฮัวตงจวัน* และเจ้าของหนังสือพิมพ์ *Asia News Time* ได้อธิบายว่า “ปัจจุบันหนังสือพิมพ์ *เอเซียนิวส์ไทม์* กำลังปรับตัวเข้าสู่ระบบออนไลน์และโซเชียลมีเดีย ซึ่งยังอยู่ในขั้นเตรียมการและเตรียมบุคลากร เพื่อจะเข้าถึงคนอ่านได้มากขึ้น แต่คนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของเราเป็นผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งเขาก็ไม่เข้าไปอ่านในเว็บไซต์หรืออ่านในโทรศัพท์ อันนี้เป็นโจทย์ที่เราต้องคิดให้ดี” (สัมภาษณ์ สุรเดช กรกิจติชัย, 4 มีนาคม 2565)

ในส่วนของการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องแบบเจาะลึก เพื่อทราบถึงรูปแบบการนำเสนอ บทบาทหน้าที่ ทิศทาง และการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย ได้ทำการสัมภาษณ์ อัครวิน เนตรโพธิ์แก้ว นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ วรศักดิ์ มหัทธโนบล นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ และณรงค์ศักดิ์ พุทธพรมงคล ประธานหอการค้าไทย-จีนในฐานะผู้อ่านและผู้อุปถัมภ์ ในส่วนของรูปแบบการนำเสนอหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย พบว่า รูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อกระดาษจะลดลงเรื่อยๆ ทั้งจำนวนหน้าและขนาด จนในที่สุดต้องปิดตัวลงไปภายใน 5-10 ปี ในกลุ่มที่มีการปรับตัวคงหนีไม่พ้นการเข้าสู่ออนไลน์หรือโซเชียลมีเดีย เช่น นำเนื้อหาเข้าไปอยู่ในแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น ไลน์ เป็นต้น

ปัญหาหนึ่งของรูปแบบการนำเสนอคือ ภาษา ในอดีตชาวจีนที่มาอาศัยอยู่ในประเทศไทยส่วนใหญ่ไม่เข้าใจภาษาจีนกลาง ขณะที่หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยปัจจุบันใช้ภาษาจีนกลาง ทำให้กลุ่มผู้อ่านลดลง และลูกหลานชาวจีนรุ่นหลังไม่รู้ภาษาจีน คนกลุ่มนี้จึงไม่อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาจีนเช่นกัน

ในเรื่องของบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย ผู้เกี่ยวข้องทั้งสามคนกล่าวว่า แม้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นรุ่นเบบี้บูมยังมีความเหนียวแน่นผูกพันกับหนังสือพิมพ์ แต่คนกลุ่มนี้จะลดลงเรื่อยๆ ส่วนคนรุ่นอื่นไม่ได้บริโภคหนังสือพิมพ์ภาษาจีนเป็นหลัก แต่ยังคงมีความผูกพันในแง่ของความเป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวตน

“หนังสือพิมพ์ภาษาจีนจะไม่กลับมาเป็นสื่อยอดนิยมเหมือนในอดีตอีกต่อไป แต่ถ้ามีแผนการปรับเปลี่ยนที่ชัดเจน ก็ยังสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ แม้จะไม่ได้มียอดจำหน่ายที่เหมือนก่อนก็ตาม โดยจะเป็นการนำเสนอในรูปแบบเว็บไซต์ในสื่อออนไลน์ และยังสามารถผลิตหนังสือพิมพ์กระดาษออกมาได้” (สัมภาษณ์ อัครวิน เนตรโพธิ์แก้ว, 24 มิถุนายน 2565)

หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยในอดีตมีความสำคัญและได้รับความนิยมอย่างมาก เพราะมีคนจีนโพ้นทะเลที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ต้องการรับรู้ข่าวสารจากจีนแผ่นดินใหญ่ และต้องการสื่อที่เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนโฆษณาประชาสัมพันธ์ธุรกิจการค้าของตัวเอง แต่ปัจจุบันความสำคัญระหว่างหนังสือพิมพ์ภาษาจีนกับบรรดาเจ้าสัวจึงเป็นไปในรูปแบบของการพึ่งพาอาศัยในลักษณะของการอุปถัมภ์ ไม่ใช่เฉพาะการซื้อโฆษณาหรือการลงประกาศในหน้าประชาสัมพันธ์เท่านั้น

โดยในเรื่องนี้ ณรงค์ศักดิ์ พุทธพรมงคล กล่าวว่า ปัจจุบันยังมีทั้งการใส่ซองให้เงินกับหนังสือพิมพ์ภาษาจีน อาทิ งานวันเกิด งานแต่งงาน ศพ ตรุษจีน หรือเปิดกิจการ บรรดาเจ้าสัวจะใส่ซองให้หนังสือพิมพ์ภาษาจีน ถือเป็นธรรมเนียมจีน เป็นเรื่องปกติ แต่สื่อไทยไม่สามารถทำได้ เพราะยึดตามแนวทางของตะวันตก

“เชื่อว่าหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยยังคงดำเนินธุรกิจต่อไปได้ เพราะยังได้รับการอุปถัมภ์จากบรรดาเจ้าของกิจการคนไทยเชื้อสายจีน เวลามาทำข่าวจะใส่ซองให้ทุกครั้ง แต่คงไม่ได้มีกำไรเหมือนเมื่อก่อน เป็นไปในลักษณะการประคับประคองช่วยเหลือกันไป แม้ว่าช่องทางในการประชาสัมพันธ์จะมีมากขึ้นแล้วในปัจจุบัน แต่คนจีนก็ยังต้องลงข่าวกับหนังสือพิมพ์ภาษาจีนอยู่” (สัมภาษณ์ ณรงค์ศักดิ์ พุทธพรมงคล, 5 กรกฎาคม 2565)

ในช่วงที่มีการแบ่งค่ายโลกเสรีกับคอมมิวนิสต์ หนังสือพิมพ์ภาษาจีนจะต้องเลือกข้าง ปัจจุบันค่ายต่างๆ สลายไปหมดแล้ว มีเพียงเรื่องของไต้หวันเท่านั้นที่เป็นประเด็นละเอียดอ่อน ซึ่งหนังสือพิมพ์ภาษาจีนส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่ ขณะที่บทบาทในการเป็นสื่อกลางในการรายงานข่าวจากจีนแผ่นดินใหญ่นั้นลดความสำคัญลงไปมาก เนื่องจากมีช่องทางอื่นๆ ที่สามารถติดตามข่าวสารได้สะดวกและรวดเร็วกว่า

“แต่ก่อนหนังสือพิมพ์ 6 ฉบับนี้มีค่าย มีค่ายหมายถึงว่า ถ้าคุณไม่อยู่ ค่ายไต้หวัน คุณก็จะอยู่ค่ายจีนแผ่นดินใหญ่ มีบางฉบับที่ค่อนข้างเป็นกลาง ที่นี้ ฉบับที่ค่อนข้างเป็นกลางคนที่อ่านก็มักจะเป็นพวกที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ก็คือเป็น กลาง แต่มันจะมีข้อเสียที่ว่า ถ้าไม่เป็นกลางมันจะได้รับการอุปถัมภ์ หรือบอกว่า เป็นกลางแต่อาจจะเอนเอียงไปทางไต้หวันหรือจีนแผ่นดินใหญ่” (สัมภาษณ์ วรศักดิ์ มหัทธโนบล, 6 กรกฎาคม 2565)

ด้านทิศทางและการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย พบว่า กลุ่มที่ไม่ปรับตัวจะหายไปก่อน แต่อาจดำเนินกิจการไปได้สักระยะ สำหรับกลุ่มที่ปรับตัวแล้วและกำลังปรับอยู่นั้นมีโอกาสที่จะอยู่รอดและไปต่อได้ โดยเฉพาะกลุ่มที่ปรับแล้วจะไปได้ไกล เนื่องจากการขยายเครือข่าย มีกลุ่มทุนจากต่างประเทศสนับสนุนทั้งฝั่งจีนแผ่นดินใหญ่และไต้หวัน ขณะเดียวกัน คนรุ่นใหม่ที่มีวิถีชีวิตไม่เหมือนคนรุ่นเก่าจะมีความเป็นจีนสากล คือให้คุณค่ากับ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ อารยธรรม รักเสรีและประชาธิปไตย จุดยืนทางการเมืองไม่เหมือนกับรัฐบาลจีนแผ่นดินใหญ่ คนกลุ่มนี้จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ถือเป็น กลุ่มเป้าหมายใหม่และมีจำนวนมาก

ส่วนการจัดทำเว็บไซต์ควรทำแบบ 2-3 ภาษา คือ ภาษาจีน ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมาย ให้คนไทยเชื้อสายจีนที่ไม่รู้ภาษาจีน สามารถเข้ามาดูเว็บไซต์ได้ สามารถรับข้อมูลข่าวสารหรือมุมมองที่แตกต่างออกไปจากสื่อจีนอื่นๆ

“ขณะที่จุดขายเดิมๆ จะใช้ไม่ได้แล้ว หน้าประกาศ หน้าโฆษณา ประชาสัมพันธ์ยังจำเป็นที่จะต้องมี แต่นวนิยาย สุขภาพ ฯลฯ จะไม่ใช่จุดขาย อีกต่อไป ต้องหาจุดขายใหม่ ได้แก่ การเปิดพื้นที่ในการแสดงตัวตนของคนไทย เชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย หรือการเล่าเรื่องที่สะท้อนถึงค่านิยมของ ความเป็นจีนในปัจจุบันได้ และระบบอุปถัมภ์จะอยู่ได้เพียงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น หากอาศัยระบบอุปถัมภ์โดยไม่ปรับเปลี่ยนหนังสือพิมพ์ภาษาจีนก็จะล่มสลายไป ในที่สุด” (สัมภาษณ์ อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว, 24 มิถุนายน 2565)

อภิปรายผล

การวิจัยหัวข้อ *ทิศทางและการปรับตัวในยุคดิจิทัลของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทย* จากวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาแหล่งทุน นโยบาย และรูปแบบการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย พบว่า นโยบายของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง หนังสือพิมพ์บางฉบับมีนโยบายตั้งแต่เริ่มก่อตั้งเพื่อสนับสนุนจีนแผ่นดินใหญ่ บางฉบับก่อตั้งขึ้นเพื่อต่อต้านประเทศญี่ปุ่น แต่ในปัจจุบันที่บริบททางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยจึงมีการปรับเปลี่ยนนโยบายดั้งเดิมตามไปด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมของผู้คนหรือชุมชน และความต้องการในการรับรู้ข่าวสารในปัจจุบัน

ในด้านรูปแบบการนำเสนอ หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยแต่ละฉบับจะนำเสนอข่าวหนักมากกว่าข่าวเบา เนื้อหาข่าวจะเกี่ยวข้องกับประเทศจีนหรือชาวจีนที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ รวมถึงข่าวต่างประเทศ ซึ่งจะแปลมาจากสำนักข่าวของจีนและสำนักข่าวต่างประเทศ ส่วนใหญ่มีลักษณะจดขายคล้ายกันคือ หน้าข่าว หน้าสังคม หน้าประกาศ และหน้าโฆษณา ซึ่งจะนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์และประกาศต่างๆ ของชาวจีนในประเทศไทย กิจกรรมห้างร้านต่างๆ ของคนไทยเชื้อสายจีน และสมาคมจีนในประเทศไทย โดยกลุ่มเป้าหมายหลักของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนทุกฉบับคือ คนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย

ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับ สมสุข หินวิมาน และคณะ (2558) กล่าวไว้ใน *ธุรกิจสื่อสารมวลชน* ว่า “หนังสือพิมพ์จะมีแนวโน้มให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวที่มีผลกระทบกับประชาชนจำนวนมาก หรือในลักษณะของข่าวหนัก (hard news) อาทิ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ซึ่งภายใต้สถานะนี้ หนังสือพิมพ์จะไม่สามารถสร้างผลกำไรได้เท่ากับการมุ่งเน้นสถานะความเป็นองค์กรธุรกิจ” (สมสุข หินวิมาน และคณะ, 2558) ส่งผลให้ต้องพึ่งพารายได้จากการโฆษณาหน้าประกาศข่าวประชาสัมพันธ์ และอยู่ในระบบอุปถัมภ์ต่อไป

ในเรื่องของระบบอุปถัมภ์ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับบทบาทในปัจจุบัน จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหรือยกเลิกไป เพื่อให้เป็นสื่อกลางของชุมชนชาวจีนอย่างแท้จริง ณรงค์ศักดิ์ พุทธพรมงคล ประธานหอการค้าไทย-จีน ให้สัมภาษณ์ว่า “ในอดีตหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยมีความสำคัญมาก เวลาถึงงานไม่ว่างานแต่ง งานเลี้ยง กิจกรรมเปิดร้านต้องเชิญมาทำข่าว ลงประกาศ ซื้อโฆษณา และใส่ซองให้ด้วย เป็นไปในลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน เมื่อเขามาทำข่าวให้เราก็ต้องดูแลให้ดี แต่เดี๋ยวนี้ความสำคัญลดลงไปมาก มีสื่ออื่นๆ เข้ามาแทนที่” (สัมภาษณ์ ณรงค์ศักดิ์ พุทธพรมงคล, 5 กรกฎาคม 2565)

สอดคล้องกับ วรศักดิ์ มหัทธโนบล นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ ที่กล่าวว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างหนังสือพิมพ์ภาษาจีนกับบรรดาเจ้าสัวเป็นไปในรูปแบบของการพึ่งพาอาศัยในลักษณะของการอุปถัมภ์ ไม่ใช่เฉพาะการซื้อโฆษณาหรือการลงประกาศในหน้าประชาสัมพันธ์เท่านั้น มีทั้งการใส่ซองให้เงิน อาทิ งานวันเกิด งานแต่ง งานศพ ตรุษจีน หรือเปิดกิจการ เจ้าสัวจะใส่ซองให้หนังสือพิมพ์ภาษาจีนถือเป็นธรรมเนียมจีน เป็นเรื่องปกติ แต่ถ้าเป็นสื่อไทยทำไม่ได้เพราะสื่อไทยยึดตามแนวทางของสื่อตะวันตก” (สัมภาษณ์ วรศักดิ์ มหัทธโนบล, 6 กรกฎาคม 2565)

ทั้งนี้ การที่หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยใช้ระบบอุปถัมภ์ตามค่านิยมชาวจีนเป็นส่วนหนึ่งในการทำหน้าที่สื่อ หรือเป็นแสดงถึงบทบาทของสื่อมวลชนนั้น ขัดต่อข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2541 ข้อที่ 22 ที่ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ต้องละเว้นการรับอามิสสินจ้างอันมีค่าหรือผลประโยชน์ใดๆ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการใด อันจะขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องรอบด้าน ในอนาคตหากหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยต้องการขยายฐานไปยังกลุ่มเป้าหมายใหม่ หรือคนไทยเชื้อสายจีนในรุ่นต่อๆ ไป จำเป็นจะต้องยกเลิกระบบอุปถัมภ์ดังกล่าว เพราะสื่อมวลชนในประเทศไทยไม่ควรใช้ระบบนี้ในการทำหน้าที่หรือแสดงบทบาทของสื่อมวลชน

สำหรับบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย พบว่า บางส่วนมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่จากอดีต ในขณะที่บางส่วนยังคง บทบาทเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด ซึ่งในปัจจุบันนี้บทบาทหน้าที่ของ หนังสือพิมพ์ภาษาจีนคือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีนหรือ ชาวจีน และเป็นสื่อกลางของชุมชนชาวจีนในที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยมีความ สอดคล้องกับแนวคิดของอุทธรณ์ พลกุล (อ้างถึงใน กอบกุล กาญจนาลัย, 2539) ที่กล่าวว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการให้การศึกษาและความรู้เกี่ยวกับสังคม ทุกด้าน หนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของสังคม มีภาระ หน้าที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม มีหน้าที่หลักในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงนำเสนอให้สาธารณชนได้รับทราบในลักษณะของข่าว บทความ บทบรรณาธิการ คอลัมน์ เป็นต้น

ในเรื่องของทิศทางและการปรับตัวของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนใน ประเทศไทย พบว่า มีการแบ่งกลุ่มหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทยออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่ไม่มีการปรับตัว (2) กลุ่มที่กำลังปรับตัว และ (3) กลุ่มที่มีการ ปรับตัวแล้ว การปรับตัวมีแนวโน้มที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเป็นหลัก เช่น การทำเว็บไซต์ การขยายเนื้อหาไปสู่แพลตฟอร์มอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหา ในหนังสือ *ธุรกิจสื่อสารมวลชน* ของ สมสุข หินวิมาน และคณะ (2558) ที่ว่า “หนึ่งในทิศทางเริ่มแรกของการปรับตัวของหนังสือพิมพ์คือ การเปิดเว็บไซต์เพื่อ ให้บริการหนังสือพิมพ์ออนไลน์” และ Everett Rogers (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2552: 112-113) นักทฤษฎีที่อยู่ในกลุ่มเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด มีความคิดพื้นฐานว่า “ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการสื่อสารบวกผสมกับปัจจัยอื่นๆ จะร่วมกันเป็น สาเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในสังคม” กล่าวคือ เทคโนโลยี การสื่อสารเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลงสังคม ทว่าปัจจัยนี้ ต้องทำงานร่วมไปกับปัจจัยตัวอื่นๆ ด้วย

อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ กล่าวถึงการปรับตัว ของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยว่า “กลุ่มที่ไม่ปรับตัวจะหายไปก่อน แต่ จะดำเนินกิจการไปได้สักระยะ สำหรับกลุ่มที่ปรับแล้วและกำลังปรับอยู่ มีโอกาส

ที่จะอยู่รอดและไปได้ โดยเฉพาะกลุ่มที่ปรับแล้ว หากต้องการดำเนินธุรกิจต่อไปในระยะยาวนอกจากมีกลุ่มทุนต่างประเทศให้การสนับสนุนทั้งฝั่งเงินแผ่นดินใหญ่และไต้หวันแล้ว ควรขยายกลุ่มผู้อ่านไปยังคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะกลุ่ม Gen-Y และ Gen-Z ปรับเปลี่ยนเนื้อหาเดิมๆ มานำเสนอเรื่องราวใหม่ๆ เพราะคนกลุ่มนี้วิถีชีวิตไม่เหมือนรุ่นปู่รุ่นพ่อ มีความเป็นจีนสากล คือ ให้คุณค่ากับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ อารยธรรม และรักเสรีประชาธิปไตย จุดยืนทางการเมืองก็ไม่เหมือนกับรัฐบาลจีนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งคนกลุ่มนี้จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายใหม่และมีจำนวนมากของหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในไทย” (สัมภาษณ์ อัครวิน เนตรโพธิ์แก้ว, 24 มิถุนายน 2565) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อุทธรณ์ พลกุล ที่กล่าวว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการให้การศึกษาและความรู้เกี่ยวกับสังคมทุกด้าน หนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของสังคม มีภาระหน้าที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม มีหน้าที่หลักในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อเท็จจริงนำเสนอให้สาธารณชนได้รับทราบในลักษณะของข่าว บทความ บทบรรณาธิการ คอลัมน์ เป็นต้น (กอบกุล กาญจนาลัย, 2539)

ข้อเสนอแนะ

(1) หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยควรปรับรูปแบบการนำเสนอให้มีความทันสมัยมากขึ้น เพิ่มเติมเนื้อหาให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ และเพิ่มพื้นที่ในการสื่อสารสำหรับคนไทยเชื้อสายจีน รวมถึงปรับเปลี่ยนจุดขายเดิม เช่น หน้านวนิยาย เนื่องจากคนรุ่นใหม่ไม่นิยมอ่านนิยายในหนังสือพิมพ์ แต่หน้าโฆษณาและประชาสัมพันธ์ยังสามารถใช้เป็นพื้นที่สำหรับกลุ่มเป้าหมายเดิมได้ ไปอีกระยะเวลาหนึ่ง แต่โดยภาพรวมแล้วต้องหาจุดขายใหม่ ปรับเนื้อหา และเพิ่มข่าวสารให้ครอบคลุมทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นข่าวจากจีนแผ่นดินใหญ่ ฮองกง ไต้หวัน เป็นต้น เพื่อให้สามารถเข้าถึงคนรุ่นใหม่ได้มากขึ้น

(2) หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยควรวางบทบาทใหม่ นอกเหนือจากการให้ข่าวสารและเป็นสื่อกลางของชุมชนชาวจีน เพื่อเป็นตัวแทนของคนไทยเชื้อสายจีนในการเผยแพร่เรื่องราวต่างๆ ไม่ใช่เพียงแค่ลงประกาศข่าว

แต่ควรเจาะลึกถึงวิถีชีวิต สังคม และเศรษฐกิจของคนไทยเชื้อสายจีนในปัจจุบันด้วย รวมถึงมองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายใหม่ว่า มีความต้องการรับข่าวสารในด้านใดบ้าง เนื่องจากคนรุ่นใหม่สามารถรับสื่อจากแหล่งอื่นๆ ได้หลากหลายมากขึ้น ทำให้มีตัวเลือกเพิ่มขึ้น

(3) หนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทยควรขยายไปสู่แพลตฟอร์มอื่นๆ เช่น เว็บไซต์ สื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ เป็นต้น สำหรับเว็บไซต์ควรทำเป็น 2-3 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ เพื่อให้เท่าทันเทคโนโลยี และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายใหม่ได้มากขึ้น

(4) ระบบอุปถัมภ์ซึ่งเป็นวัฒนธรรมหนึ่งของหนังสือพิมพ์ภาษาจีน อาจไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ ควรปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย และดำเนินการภายใต้จริยธรรมสื่ออย่างแท้จริง เนื่องจากคนรุ่นใหม่อาจไม่ยึดถือค่านิยมแบบเก่า และไม่จำเป็นต้องพึ่งพาหนังสือพิมพ์ภาษาจีนอีกต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กอบกุล กาญจนาลัย (2539), *การวิเคราะห์การเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ และสำรวจการเปิดรับความเข้าใจและการใช้ประโยชน์จากข่าวสารเรื่องการเจรจาแกตروبอูรูกวัย, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท* ภาควิชาคิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา แก้วเทพ (2545), *สื่อสารมวลชนและแนวทางการศึกษา*, กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2547), *สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา*, กรุงเทพฯ: แบรินด์เอจจำกัด.
- กิตติมา สุรสนธิ (2542), *ความรู้ทางการสื่อสาร*, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุมพล ศรีจตุรกุล (2553), *การควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศฝรั่งเศส*, กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎีกา.
- ดร. หิรัญรักษ์ (2542), *การจัดการธุรกิจหนังสือพิมพ์*, กรุงเทพฯ: เอกพิมพ์ไทย.
- ธนาพรณ กัมมารเจษฎากุล (2547), *การวิเคราะห์เนื้อหาด้านสุขภาพในหนังสือพิมพ์รายวัน*, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ภาควิชาคิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระ จิระโสภณ (2546), "ทฤษฎีการสื่อสาร", *เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 11*, นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มัลลิกา คล่องแคล่ว และวิทยากร เชียงกุล (2560), "การปรับตัวของหนังสือพิมพ์จีนในยุคดิจิทัล กรณีศึกษาบริษัทซิงเสียนเยอะเป่า", *วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 3(1-2).
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546), *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*, กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- วิจิตร ศรีอาน และคณะ (2538), *ปัจจัยที่มีผลต่อคุณธรรมจริยธรรมสำหรับวิชาชีพนิเทศศาสตร์*, นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541), *กลยุทธ์การตลาดและการบริหารการตลาด*, กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.
- สถาบันไทยพัฒน์ (2552), *6 ทิศทาง CSR ปี 2552*, กรุงเทพฯ: มูลนิธิชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมควร กวียะ (2547), *การสื่อสารมวลชน บทบาท หน้าที่ สิทธิ เสรีภาพ ความรับผิดชอบ*, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โกสินทร์.
- สมสุข หินวิมาน และคณะ (2558), *ธุรกิจสื่อสารมวลชน*, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533), *การสื่อสารกับสังคม*, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2549), *การสื่อสารเพื่อการจัดการ*, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ประสิทธิ์ภัณฑ์ แอนพริ้นติ้ง.
- เสวี วงษ์มณฑา (2536), *ยุทธวิธีการตลาด*, กรุงเทพฯ: สามัคคีสาร.

ภาษาอังกฤษ

- Dominick, J. (1994), *The Dynamics of Mass Communication*, London: McGraw-Hill.
- Good, C. (1956), *Dictionary of Education*, London: McGraw-Hill.
- McQuail, D (1994), *McQuail's Mass Communication Theory*, London: Sage.
- _____. (2000), *McQuail's Mass Communication Theory*, 4thed., Oxford: The Alden Press.
- Pulitzer, J. (1904), *The College of Journalism*, Boston: The North American Review.

สื่อออนไลน์

- คลังความรู้ ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (ม.ป.ป.), สืบค้นเมื่อ 29 มิถุนายน 2563 จาก <http://www.lib.hcu.ac.th/KM/chinese-newspaper>
- สมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (ม.ป.ป.), จริยธรรมวิชาชีพของสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2565 จาก www.tja.or.th
- ASTV ผู้จัดการรายวัน (2547), “‘หนังสือพิมพ์จีน’ หน้าต่างสู่แดนมังกร”, สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2565 จาก <https://m.mgonline.com/live/detail/9470000046856>
- _____. (2556), “มองทุนจีนผ่านธุรกิจสื่อ ดึง ‘ชิงเสียนเยอะเป้า’ สู่ AEC”, สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2565 จาก <https://mgonline.com/daily/detail/9560000139620>
- Bangkok Chinatown (2557), สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2565 จาก <https://walk.in.th/wp-content/uploads/2019/06/Bangkok-chinatown-issue-07-p1-32.pdf>
- BBC News ไทย (2563), “ตรุษจีน: หนังสือพิมพ์จีนในไทย โชว์เชี่ยลยุคกระดาษของคนไทยเชื้อสายจีน ยังมีคนอ่านอยู่แค่ไหน”, สืบค้นเมื่อ 29 ตุลาคม 2565 จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-51222024>
- Post Today (2562), “เข้าใจความต่างคน 4 เจเนอเรชัน ทลายช่องว่างเพื่อการทำงานที่แฮปปี้”, สืบค้นเมื่อ 29 ตุลาคม 2565 จาก <https://www.posttoday.com/life/healthy/587633>
- คมชัดลึก (2558), “คนชาวจีนในไทย”, สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2565, จาก <http://www.komchadluek.net/news/201101>

สัมภาษณ์

เกรียง วงศ์สุขศิริ, บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ *สากล*, สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2565.

ชิงหยวน เจิ้น, ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการบริษัทชิงเสียนเยอะเป้า, สัมภาษณ์, 26 พฤศจิกายน 2564.

ณรงค์ศักดิ์ พุทธพรมงคล, ประธานหอการค้าไทย-จีน, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2565.

ดุสิตี คีตวรนาฏ, บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณาหนังสือพิมพ์ *ชิงจางเหียน*, สัมภาษณ์, 12 พฤศจิกายน 2564.

วรศักดิ์ มหัทธโนบล, นักวิชาการ, สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2565.

สมนึก กยาวัฒน์กิจ, ประธานกรรมการหนังสือพิมพ์ *ตงฮั่ว*, สัมภาษณ์, 4 เมษายน 2565.

สุรเดช กรกิจดิษฐ์, เจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ *เกียฮั่ว* และเจ้าของหนังสือพิมพ์ *Asia News Time*, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2565.

อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว, นักวิชาการ, สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2565.